

A Study of Some Pāli Words in the English–Myanmar Dictionary

Thi Thi Tun *

Abstract

The aim of this paper is to study how Pāli words are translated into Myanmar in the English– Myanmar dictionary edited by Association of Myanmar Literature. Pāli and English languages are derived from Indo–European Family. So they are sister languages. Myanmar language is a branch of Sino Tibetan. The objectives of this paper are to identify how English words are translated as Pāli words, Pāli loan words and to find out the way in which the same English word is translated into both Pāli and Myanmar. This paper presents the usages of Pāli words found in Myanmar languages though Myanmar and Pāli words are not the same branch of family.

Key words : Pāli, English, Myanmar, words, loan words

Introduction

In our country, Myanmar, the national races who have different languages live together. Among them, Myanmar language is the official language. In Myanmar language, it can be found that both original Myanmar words and loan words are widely used. It is because languages are used socially, politically, culturally and religiously. It can be significantly noticed that words or phrases have been borrowed and used as loan word from other languages. For example, Myanmar has taken မေတ္တာ၊ ပညာ၊ အာစရိယ၊ ဩဝါဒ from 'Pāli, ကွာစီ၊ ပေါက်စီ၊ ကော်ပြန် from Chinese, ကား၊ ကော်ဖီ၊ ဒေါက်တာ၊ ကုမ္ပဏီ from English, ကြမ္မာ၊ စင်္ကြန်၊ သင်္ကြန် from Sanskrit and သံဗျင်၊ ဇရပ်၊ မောင်းမ from Mon.

The ပါဠိသက်ဝေါဟာရအဘိဓာန် mentions that there are 3559 Pāli loan words in Myanmar language¹.

There is an influx of other languages coming into English language. It is studied that over 80% of the English vocabulary in the English language spoken all over the world have been loan words.² The English words are included loan words from Latin and Greek either directly or derivatively.³ For example, English words like gem, wine and camp are derived from Latin.⁴

* Associate Professor, Dr, Department of Oriental Studies, Yadanabon University

¹ ထွန်းမြင့်၊ ဦး၊ ၉။

² Rober stockwell and Donka Minkova. 15.

³ Rober stockwell and Donka Minkova. 14.

⁴ *Ibid.* 32.

In this paper, the ways in which some English words are defined directly as Pāli words, and Myanmar words and others are defined as words with both Myanmar sense and Pāli sense in the English- Myanmar edited by the Association of Myanmar literature.

From the linguistics point of view, Myanmar language and Pāli language are not the same in their nature. It was noted that Myanmar language⁵ is derived from the Sino-Tibetan family⁶ and Pāli language is a language through which discourses of the Buddha were recorded and it is the branch of Indo-European family⁷. It can be assumed that Myanmar people have to learn Pāli language for their religious affairs and Pāli vocabularies are widely used in Myanmar language and literature.

Moreover, as English language is the Indo-European family, and is a sister language for Pāli language,⁸ Myanmar language and English language are not naturally the same and so it is found that some English words are defined as Pāli as well as ' Pāli loan words' in the dictionary. This paper focuses on the use of nouns among the eight parts of speech.

Materials and Methods

In this research paper, the data has been collected from English-Myanmar Dictionary and Pāli-Myanmar Dictionary using critical and descriptive methods.

(i) Translation of English into Pāli Words

Some English words included in the English-Myanmar Dictionary were directly translated by original Pāli words. Some Pāli words were explained in the bracket.

English ⁹	Pāli words
1. adjective	နာမဝိသေသန
2. adverb	ကြိယာဝိသေသန
3. afflict, affliction	ဝေဒနာ / ဒုက္ခ
4. anthropology	မနုဿဗေဒ
5. biography	အတ္ထုပ္ပတ္တိ
6. biology	ဇီဝဗေဒ
7. botany	ရူက္ခဗေဒ

⁵ Myanmar Language is Semetic Family. ခင်ဝင်းကြည်၊ ဒေါ်၊ ၂။

⁶ ထွန်းမြင့်၊ ဦး၊ ၂။

⁷ တင်လွင်၊ ဦး၊ ၁၈၀။ ထွန်းမြင့်၊ ဦး၊ ၂။

⁸ တင်လွင်၊ ဦး၊ ၂။

⁹ English-Myanmar Dictionary.

8. caution	သတိ
9. chat	အာလာပသဏ္ဍာပ
10. clause (grammar)	ဝါကျကဏ္ဍ
11. crossword	ပဟေဠိ (လိ)
12. department	ဌာန
13. diagnostics	ရောဂါဗေဒ
14. dietetics	အာဟာရဗေဒ
15. education	ပညာ
16. enigma, puzzle	ပဟေဠိ / ပုစ္ဆာ
17. example	ဥပမာ / သာဓက
18. experimenter	သုတေသီ
19. first	ပထမ
20. furniture	ပရိဘောဂ
21. geology	ဘူမိဗေဒ
22. geophysics	ဘူမိရူပဗေဒ
23. grammar	သဒ္ဒါ
24. gravedigger	စက္ကောလ (A man of the lowest caste)
25. heretical	မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ
26. hyperbole	အတိသယဝုတ္တိ၊ အတိဝုတ္တိ
27. illustration	သာဓက
28. infidel	ဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ
29. infinity	အနန္တ
30. lecture	ကထိက
31. lexis	ဝေါဟာရ
32. linguistics	ဘာသာဗေဒ
33. logic	ယုတ္တိဗေဒ၊ တက္ကဗေဒ
34. mendacity	မုသာဝါဒ
35. monosyllable	ဧကဝဏ္ဏ
36. mood (grammar)	နယ
37. MA (Master of Arts)	မဟာဝိဇ္ဇာ
38. nature	သဘာဝ
39. nihilism	သုညဝါဒ၊ နတ္ထိကဝါဒ
40. nothing	နတ္ထိ
41. nutrition	အာဟာရ

42. ornithology	သက္ကဏဗေဒ (The scientific study of birds)
43. pain	ဝေဒနာ
44. passive (grammar)	ကမ္မကာရက
45. philanthropic	ပရဟိတ
46. philosophy	ဒဿနိကဗေဒ
47. professor	ပါမောက္ခ
48. president	သမ္မတ
49. research	သုတေသန
50. sexy	တဏှာ၊ ရာဂကိစ္စ
51. simile	ဥပမာ
52. solar year	သူရိယသံဝတ္တရ (The time it takes the earth to go around the sun once, approximately 365 ¼ days.)
53. solar	သူရိယ
54. territory	ဒေသ
55. veep	ဒုတိယသမ္မတ
56. verb (grammar)	ကြိယာ
57. Yoga	ယောဂအဿန
58. wish	ဆန္ဒ / အာသီသ
59. zero	သုည၊ နတ္ထိ
60. zoology	သတ္တဗေဒ

(ii) Translation of English into Pāli Loan Words

In this chapter, English words were translated by Pāli loan words with alphabetically. Although there are various methods about translation into Pāli loan words, English-Myanmar Dictionary translated Apocope way (Uttaralopa) i.e. The dropping of the last sound or a word. The following Pāli words are extracted from ပါဠိ-မြန်မာအဘိဓာန်¹⁰.

English ¹¹	Pāli	Pāli Loan words
1. animal	တိရစ္ဆာန်	တိရစ္ဆာန်
2. bijou, treasure	ရတန	ရတနာ
3. deception, guile	ပရိယာယ	ပရိယာယ်
4. dictionary, lexicon	အဘိဓာန်	အဘိဓာန်

¹⁰ ဟုတ်စိန်၊ ဦး။

¹¹ English-Myanmar Dictionary.

5. divination	ဂန္ထီရဉာဏ	ဂန္ထီရဉာဏ်
6. edifice	ဗိမာန	ဗိမာန်
7. emperor	ဧကရာဇာ	ဧကရာဇ်
8. famine	ဒုဗ္ဗိက္ခန္ဓရကပ္ပ	ဒုဗ္ဗိက္ခန္ဓရကပ်
9. figure	ဂဏန	ဂဏန်း
10. foreword	ဥယျောဇန၊ နိဒါန	ဥယျောဇဉ်၊ နိဒါန်း
11. future	အနာဂတကာလ	အနာဂတ်
12. garden	ဥယျာန	ဥယျာဉ်
13. gender	လိင်္ဂ	လိင်
14. graveyard	သုသာန	သုသာန်
15. hearse	အသုဘယာန	အသုဘယာဉ်
16. heretic	တိတ္ထိယ	တိတ္ထိ
17. imperative (grammar)	အာဏတ္တိဝိဘတ္တိ	အာဏတ္တိဝိဘတ်
18. intelligence	ဉာဏ	အသိဉာဏ်
19. jeopardy/menace	အန္တရာယ	အန္တရာယ်
20. law	ဥပဒေသ	ဥပဒေ
21. mind	စိတ္တ	စိတ်
22. nirvana, paradise	နိဗ္ဗာန	နိဗ္ဗာန်
23. omen	နိမိတ္တ	နိမိတ်
24. omniscience	သဗ္ဗညုတဉာဏ	သဗ္ဗညုတဉာဏ်
25. paradox	ဝိရောဓ၊ ဝိရောဓိတ	ဝိရောဓိ
26. plural	ဗဟုဝစန	ဗဟုဝစ်
27. residence	ဂေဟ	ဂေဟာ
28. resolve	သန္နိဋ္ဌာန	သန္နိဋ္ဌာန်
29. rhetorical	အလင်္ကာရ	အလင်္ကာ
30. singular	ဧကဝစန	ဧကဝစ်
31. spirit	စိတ္တ၊ ဝိညာန	စိတ်၊ ဝိညာဉ်
32. verbal noun (grammar)	ကြိယာနာမ	ကြိယာနာမ်
33. vow	အဓိဋ္ဌာန	အဓိဋ္ဌာန်

According to the above factors, it can be concluded that nearly all Myanmar words described in the dictionary are Pāli loan words of Uttaralopa method. In this section, the modified two words can also be found distinctly. These are "ရတနာ၊ ဂေဟာ" which are also called Pāli loan words derived from the original Pāli words by lengthening the last sound. These are changed in accordance with Myanmar accent to be easy to pronounce.

(iii) Translation of English into Pāli and Myanmar

This section describes about Pāli and Myanmar translation from English. In this translation, the former is Pāli translation and the latter is Myanmar.

English ¹²		Pāli	Myanmar
1. absolute	မုချ	ဧကန်၊ မလွဲ	
2. acolyte	ကပ္ပိယ	ခရစ်ယာန်ဘုရားကျောင်းတွင်	
3. biochemistry	ဇီဝဓာတုဗေဒ	ဘုန်းကြီးဝေယျာဝစ္စ ဆောင်ရွက်သူ	
4. brawn	ဗလ	သက်ရှိတို့၏	
5. catechism	ဓမ္မပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနာ	ဓါတုဗေဒသဘောသဘာဝကို	
6. chit-chat	အာလာပသလ္လာပ	လေ့လာသည့် သိပ္ပံပညာ	
7. concordance	ဝေါဟာရမာလာ	ခွန်အား	
8. curse	ဖရုသဝါစာ	အမေးအဖြေပုံစံဖြင့်ပြုစုထားသော	
9. cynic	သံသယဝါဒီ	ဘာသာရေးဆိုင်ရာ	
10. desire	အာသိသ	အနှစ်သာရအချက်များ	
11. disciple	သာဝက	စကားစမြည်ခြင်း	
12. distress	သောကာ၊ ဒုက္ခ၊ ပရိဒေဝ	စာဆိုတစ်ဦး သုံးနှုန်းခဲ့သော	
13. donation	ဒါန	ဝေါဟာရများ (သို့) ကျမ်းတစ်ဆူလာ	
14. dualism	ဒွိတ္တဝါဒ	ဝေါဟာရများကို အက္ခရာစဉ် ထားသော	
15. economics	ဘောဂဗေဒ	ဝေါဟာရစာရင်း	
16. envy	ဣဿာမစ္ဆရိယ	ဆဲရေးစကား	
17. exegesis	ဋီကာ	အရာရာတိုင်းကိုသံသယများနေသူ	
18. expert	ပါရဂူ	အာသာ၊ လိုအင်ဆန္ဒ၊ တောင့်တမှု	
19. fearlessness	သတ္တိ	တပည့်၊ နောက်လိုက်	
		ဖိစီးမှု	
		အလှူ	
		အဆိုးအကောင်း ဆန့်ကျင်ဘက်တို့	
		ဒွန်တွဲနေသည်ဟူသော သဘောတရား	
		စီးပွားရေးပညာ	
		မနာလိုမှု	
		အဖွင့်	
		ပညာရှင်၊ ကျွမ်းကျင်သူ	
		ရဲရင့်ခြင်း	

¹² English-Myanmar Dictionary.

20. five	ပဉ္စ	ငါး
21. flaw	ဒေါသ	အပြစ်၊ အနာအဆာ
22. grammarian	သဒ္ဒါပါရဂူ	သဒ္ဒါဆရာ
23. gruel	ယာဂု	ဆန်ပြုတ်
24. half-moon	အမုစန္ဒက	လခြမ်းပုံ၊ လဝက်ပုံ
25. hex	ဆဋ္ဌ / ဆဋ္ဌမ	ခြောက်ခု၊ ခြောက်ခုမြောက်
26. high priest	ဂုရု	ဆရာကြီး
27. humanism	မနုဿဝါဒ	လူအဓိကပြုဝါဒ
28. ill	ဒုက္ခ	အန္တရာယ်၊ ဆိုးကျိုး
29. immeasurable	အနန္တ	အတိုင်းမသိ
30. immortal	အမတ	ထာဝရရှင်သန်သော
31. jest, joke	ဟာသ	ပြက်လုံး၊ ရယ်စရာ
32. juvenile	ယုဝ	လူငယ်၊ လူရွယ်
33. keen	တခဏပွတ္တိ (ဉာဏ်)	လျင်မြန်ထက်မြက်သော (အသိဉာဏ်)
34. knowledge	ပညာ၊ သုတ	အသိ
35. lapse	ပမာဒ	သတိလစ်ဟင်းမှု
36. laureate	ကဝိ	စာဆိုတော်
37. love	မေတ္တာ	ချစ်ခြင်း
38. lust	တဏှာရာဂ	တပ်မက်ခြင်း
39. mercy	ကရုဏာ	သနားကြင်နာမှု
40. mendacity	မုသာဝါဒ	မုသား
41. moonshine	သမ္ပပူလာပဝါစာ	သိမ်ဖျင်းသောစကား
42. muscle	ဗလ	ခွန်အား
43. nasal	နာသိက	နှာခေါင်းနှင့်ဆိုင်သော၊ နှာသံပါသော
44. nil	နတ္ထိ	မရှိ
45. ninety	နဂုတိ	ကိုးဆယ်
46. nothing	နတ္ထိ	ဘာမှမရှိ
47. old age	ဧရာဒုဗ္ဗလ	ကျရွယ်
48. ordinal	အနုက္ကမသင်္ချာ	အစဉ်ပြကိန်း
49. outsider	အာဂန္တု	အပြင်လူ၊ သူစိမ်း
50. orifice	ဒွါရ	အပေါက်၊ အဝ
51. perpetual	နိစ္စဓူဝ	ထာဝရ၊ မရပ်မနားသော၊ မစဲသော၊ အမြဲ
52. phonetic	သဒ္ဒဗေဒ	သီးခြားစကားသံတစ်ခုအတွက် သီးသန့်သကေတသုံးသော

53. polytheism	ဗဟုနာထဝါဒ	တစ်ပါးမကသော နတ်ဘုရားတို့ကို ကိုးကွယ်မှု
54. private	ပုဂ္ဂလိက	ကိုယ်ပိုင်
55. query	စောဒက	မေးခွန်း
56. question	ပုစ္ဆာ	မေးခွန်း
57. quip	ဟာသ	အရွန်းပြက်လုံး
58. quotient	ပမာဏ	အတိုင်းအတာ
59. region	ဒေသ	နယ်မြေ
60. reprobate	အလဇ္ဇီ	အရက်သောက်၊ ဖဲရိုက်စသည်ဖြင့် အကျင့်ပျက်သောသူ
61. role	ကဏ္ဍ	အခန်း
62. sage	ပဏ္ဍိတ	ပညာရှိ
63. sermon	ဒေသနာ	ဟောကြားသောတရားတော်
64. south	ဒက္ခိဏ	တောင်အရပ်၊ တောင်ဘက်
65. synod	သင်္ဂါယနာ	သာသနာရေးဆွေးနွေးပွဲကြီး
66. ten	ဒသ	တစ်ဆယ်
67. time	ကာလ	အချိန်
68. timeless	ထာဝရ	မြဲသော၊ မဖောက်ပြန်သော
69. torpor	ထိနမိဒ္ဓ	ထိုင်းမိုင်းခြင်း
70. ultimate	အန္တိမ	အဆုံး
71. venom	အာဃာတ	အငြိုး
72. verse	ဂါထာ	ကဗျာ
73. vote	ဆန္ဒ	မဲ
74. will	စိတ္တာဓိပတိ	စိတ်စွမ်းအား
75. woe, grief, bereavement	သောက	ပူဆွေးမှု

Findings

This research can be divided into three main sections; (i) translation of English into Pāli words, (ii) translation of English into Pāli loan words and (iii) translation of English into Pāli and Myanmar. According to the English-Myanmar Dictionary, in the first section, translation of English into Pāli words, the words beginning with "j, k, q, u, x and y" cannot be found. In the second section, the words beginning with "c, k, q, t, u, w, x, y and z" cannot be found. And in the last one, the words beginning with "x, y and z" are not seen absolutely. In this paper, to assess the influence of Pāli on Myanmar language, Pāli words

and Pāli loan words in the English–Myanmar Dictionary are studies from semantics point of view. Therefore, it can be said that Myanmar people who are going to study Pāli words in English–Myanmar Dictionary should have knowledge to understand Pāli language.

Conclusion

There has been the relationship between Myanmar language and Pāli language for religious purpose although they are significantly different from each other. As Anawayatha, the King of Bagan (AD 1044–1077) defeated Thahton in Mon, there was a chance to learn Pāli language from Mon monks and scholars who were proficient in Mon language. It can be said that persons who are able to speak and write Pāli language, gradually use and accept the Pāli vocabularies in Myanmar language. It can be noted that there are three ways in which Pāli vocabularies are directly defined as Pāli sense, borrow loan words and defined in combination with Pāli language and Myanmar language. Pāli vocabularies are mostly found in religion, literature, culture, thinking, morals, entertainments as well as daily life situation for their own reasons. It is aimed for people to know Pāli vocabularies influence on Myanmar language to some extent by studying the three ways of defining English vocabularies as Pāli words, Pāli loan words and the combination of Myanmar words and Pāli words though English in an international language.

Acknowledgements

I would like to express my gratitude to Dr. Si Si Khin, Pro-rector of Yadanabon University, Dr. Tint Moe Thuzar, Pro-rector of Yadanabon University and Dr Tin Tin Nwe, Professor and Head of Department of Oriental Studies, Yadanabon University, for her permission and encouragement to perform this paper.

References

ခင်ဝင်းကြည်၊ ဒေါ်၊ ပါဠိဘာသာနိဒါန်း၊ ရန်ကုန်၊ တက္ကသိုလ်များ ပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၉၇၂။
တင်လွင်၊ ဦး၊ တက္ကသိုလ်ပညာ ပဒေသာစာစောင်၊ ရန်ကုန်၊ တက္ကသိုလ်များ ပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၉၇၀။
ထွန်းမြင့်ဦး၊ ပါဠိသက်ဝေါဟာရအဘိဓာန်၊ ရန်ကုန်၊ တက္ကသိုလ်များပုံနှိပ်တိုက်၊ ပထမအကြိမ်၊ ၁၉၆၈။
ဟုတ်စိန်၊ ဦး၊ ပါဠိ-မြန်မာအဘိဓာန်၊ ရန်ကုန်၊ ချမ်းသာရောင်စုံပုံနှိပ်တိုက်၊ ၂၀၀၀။
English-Myanmar Dictionary၊ နေပြည်တော်၊ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ တက္ကသိုလ်များ ပုံနှိပ်တိုက်၊ ၂၀၁၁။
Rober stockwell and Donka Minkova, English Words: History and structure, Cambridge University Press, New York, 2001.